UNIWERSYTET MEDYCZNY W ŁODZI

Uniwersytet Medyczny
Wydział Wojskowo-Lekarski

mgr Katarzyna Smyj

rozprawa na stopień doktora nauk medycznych

„Badania nad wpływem programu rehabilitacji na jakość życia i wydolność czynnościową stawu kolanowego po rekonstrukcji więzadła krzyżowego przedniego współistniejącego z innymi obrażeniami".

Promotor: prof. dr hab. med. Andrzej Buczyński
Recenzenci: prof. dr hab. med. Edward Golec
prof. dr hab. Med. Tadeusz Gaździk

Streszczenie

Głównym celem pracy było opracowanie programu rehabilitacji, a następnie ocena wydolności stawu kolanowego i jakość życia pacjentów po rekonstrukcji więzadła krzyżowego przedniego.

Przedmiot badań stanowił materiał kliniczny obejmujący 60 chorych po artroskopowej rekonstrukcji więzadła krzyżowego przedniego z użyciem ścięgna mięśnia półścięgnisego i smukłego skierowanych na rehabilitację z Kliniki Ortopedii i Traumatologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. WAM w Łodzi. Z badań wyłączono osoby z izolowanym uszkodzeniem więzadła krzyżowego przedniego, 6 osób zrezygnowało z uczestniczenia w rehabilitacji i tym samym w badaniu. Ostatecznej ocenie poddano 34 osoby w tym 16 kobiet i 18 mężczyzn w wieku od 17- 45 lat (średnia 42 lata). Czas od urazu, którego następstwem był zabieg, wynosi od 1 miesiąca do 8 lat i ma wartość medialną równą 4 lata. Najczęstszą przyczyną uszkodzenia więzadła krzyżowego przedniego w 67% przypadków doszło podczas uprawiania sportu.

Każdy z pacjentów przyjęty na rehabilitację i badanie do Oddziału Rehabilitacji Pourazowej w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym był pod stałą opieką fizjoterapeuty oraz lekarza ortopedy, który przeprowadzał zabieg rekonstrukcji ACL. Czas trwania rehabilitacji w oddziale wynosił 4 miesiące. Następnie pacjent otrzymywał dalsze zalecenia co do ćwiczeń i raz w miesiącu pojawiał się na wizycie kontrolnej. Ćwiczenia dobierane były indywidualnie do każdego pacjenta w zależności od jego możliwości. Po upływie 4- 5 tygodni badani rozpoczynali zajęcia na basenie, a po upływie 12 tygodni korzystali z siłowni we własnym zakresie, stosując się ściśle do zaleceń fizjoterapeuty i lekarza prowadzącego. Okres obserwacji zakończył się po upływie 12 miesięcy.

Do oceny wpływu rehabilitacji na wydolność stawu kolanowego wykorzystano standardowe kwestionariusze i testy. Proces rehabilitacji monitorowano w zakresie:

- jakości życia za pomocą kwestionariusza WHOQOL-Bref;
- funkcjonalności stawu kolanowego zmodyfikowaną skalą Tegnera wg Hagnera
- samooceny stawu za pomocą kwestionariusza KOOS;
- formularza subiektywnej oceny dolegliwości stawu kolanowego wg Lysholma.

Zgromadzone dane zostały poddane szczegółowej analizie statystycznej.

Analiza wyników pozwoliła na wyciągnięcie następujących wniosków:

1. Na podstawie wyników testów oceniających funkcjonalność stawu kolanowego można stwierdzić, że opracowany plan rehabilitacji jest skuteczny.
2. Jakość życia badanych po zastosowanej rehabilitacji uległa poprawie.
3. Największą sprawność stawu kolanowego po rekonstrukcji ACL uzyskuje się po 6 miesięcznej rehabilitacji
4. Wydłużenie czasu rehabilitacji do roku nie wpływa istotnie na poprawę funkcjonalną stawu kolanowego
5. Pozytywna samoocena funkcjonalności stawu kolanowego po opracowanym programie rehabilitacji jest większa u mężczyzn niż u kobiet
6. W okresie od 6- 12 miesięcy u pacjentów po rekonstrukcji ACL maleje ocena negatywna wyników leczenia.

Doktorant
Katarzyna Smyj
mgr Katarzyna Smyj

Promotor
prof. dr hab. n. med. Andrzej Buczyński